

Tik daudz dzirdēts sakām: "Lauki paliek tukši, jaunā paaudze aizdodas uz pilsētām, viņus dzimtajos pagastos nekas nesaista, vien atbrauc ciemos pie vecākiem. Viņiem jau mājas ir citur." Satraukums pamatots vai ne, bet katram laikam savs attīstības ceļš. Kā nepazaudēt

jauno paaudzi laukos? Skaidru atbildi, visticamāk, nevar dot pat zinātnieki, tikai izvirzīt pieņēmumus.

Savulaik rakstniece Melānija Vanaga rakstīja: "Es apzinos savas saknes vismaz desmit paaudzēs, un tas man dod milzīgu spēku. Es jūtos bagāta. Domāju – cik vien iespējams, katram vajadzētu zināt savas saknes.

(..) Katram ir jādara tik, cik viņš var, savas Latvijas, latviešu un vispār cilvēku labā." Vai jaunā paaudze to neapzinās? Noteikti apzinās, jo bērnības gadi visa mūža garumā vienmēr šķitīs tie skaistākie un laimīgākie. Un tie būs spēka avots.

Šodien daudzkārt tiek pieminēta identitāte. Ar to domājot piederību.

Piederību tam, ar ko esam saistīti, ar ko saistām sevi, kādus mūs redz citi. Ko ar identitāti saprot šodienas jaunieši, cik būtiskas viņiem ir saknes, piederība, ko domā par savu nākotni? Lai uzzinātu, ir vienkārši jāpajautā.

Viņi mācās Cēsu Valsts ģimnāzijā. Pirms tam zinības guvuši savu pagastu skolās, tagad aktīvā un mācību dzīve saistīta ar Cēsīm: Roberts Gūtmanis un Rēzija Šķestere no Straupes, Roberts Mednis no Stalbes, Katrīna Plocāne un Kārlis Kauliņš no Priekuļiem, Katrīna Dārta Kārklīņa no Drabešiem, Mārcis Andersons no Inešiem, Nauris Šodnaks no Raunas.

Ko viņi domā šodien un par savu nākotni. Jaunieši uzsver, ka ir optimisti un vienmēr vajag cerēt uz labāko, bet gadās arī situācijas, kad optimisms nedaudz pakāpjas malā.

- **Kas ir jūsu identitāte?**

N.Šodnaks: - Mani uzskati, personīgais stils, māksla, ko baudi, tas, ko parādu pasaulei, un tas, ko paturu pie sevis.

R.Mednis: - Savu identitāti atklāju, parādoties sabiedrībā.

M.Andersons: - Tas ir viss, ko es daru, kas mani dzīvē saista, un, protams, dzimtā vieta. Tanī pašā laikā mana identitāte šobrīd esmu skolēns Latvijā, Cēsīs.

K.Plocāne: - Katra cilvēka uzvedība atklāj viņa identitāti.

R.Gūtmanis: -Tas, ko parādu citiem, kādu mani redz citi un kādu es pats sevi, manas stiprās un vājās puses.

R.Šķestere: - Identitāti saistu ar vietu, no kuras esmu. No vectēva puses daudzās paaudzēs esam straupieši, mammas dzimtā puse ir Vecpiebalga.

- **Kad ar kādu iepazīsties, un tas nav saistīts ar mācībām ģimnāzijā Cēsīs, ko sakāt – no kurienes esat?**

R.Mednis: - Esmu no Stalbes.

K.Plocāne: - No Cēsīm. Ja saku, kur no Priekuļiem, cilvēki nezina, kur tas ir. Tad jāskaidro, ka tas ir pie Cēsīm.

M.Andersons: - No Vecpiebalgas, Inešiem. Ārpus skolas nejutos piederīgs Cēsīm. Lai gan arvien biežāk saku, ka esmu no Cēsīm, jo lielai daļai cilvēku tas izsaka vairāk.

K.Kauliņš: - Esmu no Priekuļiem.

K.D. Kārklīņa: - No Cēsīm.

R.Šķestere: - Vienmēr saku, ka esmu no Straupes. Ja nezina, kur tas ir, pastāstu, ka starp Rīgu un Valmieru.

N.Šodnaks: - Svešiniekiem vieglāk pateikt, ka esmu no Cēsīm, jo tad nav jāskaidro, kur Rauna atrodas.

R.Gūtmanis: - Esmu plācēnietis, bet, kur ir Plācis, reti kurš zina. Varu teikt, ka esmu no Straupes, bet arī to ne visi zina.

No kurienes esmu, kurp dodos

◆VAR ARĪ PASAPNOT. Sarunā Roberts Gūtmanis no Straupes, Roberts Mednis no Stalbes, Katrīna Plocāne un Kārlis Kauliņš no Priekuļiem, Katrīna Dārta Kārklīņa no Drabešiem, Rēzija Šķestere no Straupes, otrā rindā - Mārcis Andersons no Inešiem, Nauris Šodnaks no Raunas.

Vecākai paaudzei tā saistās ar narkoloģisko slimnīcu, zina, ka Straupe ir mazākā Hanzas pilsēta. Jauni cilvēki to nezina, vienkāršāk pateikt, ka dzīvoju netālu no Cēsīm.

- **Ar ko jums saistās dzimtais pagasts, ar ko lepojaties?**

R.Mednis: - Stalbe - tie ir lauki, kluss pagasts, visi savā starpā ir pazīstami. Stalbē dzīvo strādīgi cilvēki.

K.Plocāne: - Lepojos, ka Priekuļi ir sakopti, daudz vietu pastaiģām. Mums ir deju kolektīvi, koris un vienmēr ir jauki koncerti. Patī deju "Zelta virpulī". Kad priekulieši uzstājas, kad esmu kolektīvā, esmu lepna priekuliete.

M.Andersons: - Mēs, piebaldzēni, lepojamies ar kultūrvēsturi, pētām vēsturi, pie mums brauc daudz tūristu, un šai apkaimē ir, ko redzēt. Vēstures elpa jūtama visur. Muižas parku, Piebalgas ainavas ir vērts redzēt katram.

K. Kauliņš: - Priekuļos ir Saules parks, tur Rododendru dārzs, Veselības taka, var doties pastaigās.

N.Šodnaks: - Raunā taču ir Staburags, pilsdrupas! Lepojos, ka tur jauki pavadīju bērnību.

Mums ir svaigs gaiss un nav daudz atkritumu. Pēdējās trīs vasaras strādāju pagasta centra sakopšanā. Rauna vienmēr ir skaista.

R.Gūtmanis: - Plācī ir Straupes pienotava, un to pazīst visā Latvijā. Te ir Brasla, vēsturiskas vietas.

- **Vai vecāki, vecvecāki ir stāstījuši par dzimtu, seniem, skolotāji pamatskolā par vietu, kur dzīvojat, tās vēsturi?**

R. Gūtmanis: - Reizi mēnesī mēs, Straupes skolas klase, devāmies pārgājienā pa novadu. Tad arī daudz uzzinājām. Izstaigājām dažādas vietas, bijām gan Rozbeķu pilsdrupās, gan Ungurmuižā un citur.

N.Šodnaks: - Kad mācījos Raunas pamatskolas jaunākajās klasēs, bija pārgājieni pa Raunu, skolotāja stāstīja, kas kurā vietā kādreiz bijis. Ir grāmata par Raunas pili, ar interesi izlasīju.

K.Kauliņš: - Priekuļu skolā vēstures stundā, kad mācījāmies par dažādiem notikumiem, stāstīja arī, kas tajā laikā notika Priekuļos un apkārtnē. Lielākās zināšanas guvu no vectēva Jāņa Matuļa, viņš jau man mazam rādī-

ja grāmatu par Priekuļiem.

R.Mednis: - Vecāmma daudz stāstīja par savu dzīvi, dažādiem laikiem. Pamatskolā gājām pārgājienos, tā iepazīnu Stalbes pagastu.

N.Šodnaks: - Mani vēsture interesē plašāk, kā, kas un kāpēc noticis, ne tik daudz kādas vietas. Zinu, kā mana māja ieguva nosaukumu "Celmi". Ir sena fotogrāfija, kur apkārt celmi.

M.Andersons: - Noteikti. Mans vectēvs daudz ir pētījis vietējo un pasaules vēsturi.

- **Vai satiekaties ar bijušajiem klases biedriem, pagasta jauniešiem?**

R.Gūtmanis: - Straupē īsti nav, ko darīt, ir diezgan garlaicīgi. Pirms dažiem gadiem bija daudz aktīvāka dzīve, interesanti pasākumi, labprāt piedalījies. Tagad arī nebūtu laika.

R.Mednis: - Satiekamies. Vasarā spēlējam futbolu.

K.Plocāne: - Vasarā tiekamies Cēsīs kādā kafejnīcā, bet ne Priekuļos.

M.Andersons: -Cēsīs sanāk saskrieties ar paziņām un bijušajiem klasesbiedriem, bet ar daudziem uzturu saziņu tikai neklā-

tiēnē, jo Cēsīs esmu darbādienās un visi draugi man ir te.

N.Šodnaks: - Esam draugu grupa, kas tiekamies, uzspēlējam basketbolu.

R.Šķestere: - Dejuju Straupes jauniešu deju kolektīvā "Idumeja". Tur satieku pagasta jauniešus.

- **Vai pagastos jauniešiem ir, ko darīt? Teju katrā taču ir jauniešu centrs.**

N.Šodnaks: - Tiekos ar savējiem, bet nekur neiesaistos.

R. Gūtmanis: - Man nav laika iesaistīties pagasta dzīvē, spēlēju florbola komandā "Auciems" un sporta skolā volejbolu.

- **Vai jau zināt, kādā profesijā vēlaties strādāt, vai darbs būs laukos?**

R.Gūtmanis: - Var strādāt citur un braukt uz mājām pagastā. Negribas pamest tēva mājas, kāpēc iegādāties vai būvēt māju, ja tā jau ir.

R.Šķestere: - Es arī gribu dzīvot savā Straupē, bet apzinos, ka tas, ko gribu darīt, laukos nav iespējams. Darbs būs pilsētā, bet mūsdienās nav grūti izbraukāt.

N.Šodnaks: - Veidot karjeru ārpus pilsētas mūsdienās nav iespējams. Domāju, vecumdienās nopirkšu kādu būdiņu Jūrkalnē un skaisti dzīvošu. Tie nebūs mani dzimtie lauki, bet tomēr lauki. Tēva dzimtā ir tradīcija, ka vecākajam dēlam pašam sev jāceļ māja, tā kā esmu vecākais, tā būs jādara. Tā darīja vecaistēvs, arī tēvs, kaut ir vienīgais dēls.

M.Andersons: - Karjera jāveido pilsētā, lai gan, piemēram, IT nozarē var strādāt attālināti. Jau tagad ne tikai mācības, arī mana sabiedriskā dzīve ir Cēsīs, un ir grūti iztēloties, ka pēc ģimnāzijas vai studijām atgrieztos Inešos. Bet var notikt dažādi.

K.Plocāne: - Tā var būt vieta, kur atbraukt brīvdienās. □

Lappusi sagatavojusi
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".